

st-lé vystupují, není ve stížnosti výslovně vymezeno, v řízení však vystupovali ve skupině osob označených jako »členové obec. zastupitelstva a poplatníci mimo obec. zastupitelstvo stojící«. Pokud by šlo nejprve o členy zastupitelstva, jest uvést, že platné obec. zř. ani zákony jiné neposkytují jim v žádném svém předpise práva na to, aby se v cestě správní domáhali udržení určitého usnesení, při němž spolupůsobili. Kde zákonodárce zamýšlel členy sboru takovýmto oprávněním nadati, učinil tak výslovným ustanovením zákona, jak je tomu na př. v § 60 odst. 4 a § 97 odst. 4 zákona o organizaci politické správy č. 125/1927 Sb. Nároku takového nemají však ani obecní voličové a poplatníci, jimž podle ustálené judikatury (Boh. A 10.632/33, 11.071/34, 12.034/35 a j.) přísluší toliko stížné právo proti všem usnesením obec. zastupitelstva, jež se mohou dotýkati poplatnických zájmů. Mohlo by tedy v dnešním případě již jíti jen o to, zda dnešním st-lům nevzniklo právo na zachování sporného usnesení obec. zastupitelstva z toho, že zem. úřad právě z podnětu jejich podání z 3. srpna 1933 vyslovil, že ono usnesení odpovídá zákonu a že tedy má zůstat v platnosti. Leč ani po této stránce nelze uznati, že by nař. rozhodnutím, vyslovujícím v té věci opačný právní názor, bylo porušeno subjektivní právo dnešních st-lů, neboť podle toho, co výše bylo řečeno o postavení člena sboru a voliče nebo poplatníka vůči usnesení obec. zastupitelstva, neměli dnešní st-lé ani v řízení před zem. úřadem právní nárok na zachování zmíněného usnesení obec. zastupitelstva a nárok takový nemohl býti rozhodnutím zem. úřadu založen. Ale pak jest mylné stanovisko st-lů, že bylo nař. rozhodnutím porušeno jejich veřejné subjektivní právo.

Č. 12.971.

Vodní právo: Podle § 33 čes. vod. zákona je ten, kdo otevřel průkop v rybníčné hrázi, po které vedla veřejná komunikace, povinen přemostiti průkop, i když byl otevřen s ohledem na veřejný zájem a na základě vodoprávního konsensu.

(Nález z 8. září 1937 č. 13.971/37.)

V ě c: Josef B. v Rohozné (adv. Dr. Rudolf Klíma z Tábora) proti rozh. min. zemědělství v Praze z 23. června 1934 o úpravě propusti ve hrázi rybníka.

V ý r o k: Stížnost se zamítá.

D ů v o d y: Majiteli mlýna čp. 36 a rybníka č. parc. 2045 a 2113 v Rohozné bylo vodoprávním výměrem býv. okr. hejtmanství v Pelhřimově z 2. června 1885 schváleno vysušení řečeného rybníka a dále zařízení vodního náhonu na okraji téhož rybníka vedoucího vodu na jmenovaný mlýn. Mezi jinými podmínkami bylo stanoveno toto: »Když z veřejných ohledů nutno přihlížeti k tomu, aby velké vody řádný odpad měly, musí Josef B. č. 36 a jeho nástupcové odpad velkých vod po bývalém rybníku a čtyřmi potrubami v hrázi rybníčné se ještě nacházejícími ve výměře 32/44 cent., 32/48 cent., 37/63 cent. a 41/49 cent. v průřezu měřícími — beze všech nároků dovoliti«.

Již podáním z 15. dubna 1913 žádal dnešní st-I, majitel uvedeného mlýna a rybníka, o povolení k výměně vypustných dřevěných rour v hrázi rybníka nebo k jiné úpravě odtoku vody a podáním z 20. května 1913 oznámil úřadu, že je nucen hráz prokopati. Na základě výsledku místního šetření z 9. června 1913 úřad výměrem z 20. června 1913 vyzval st-Ie, aby předložil projekt zamýšlené propusti s výpočtem povodí rybníka a udáním množství vody protékající za katastrálních velkých vod místy, kde hráz zřízena. Pak ve věci patrně následkem světové války nastal klid.

Ježto st-I v zimě 1913/1914 hráz, po níž vedla veřejná cesta, prokopal, propust takto vzniklou překlenul mostem a obecní úřad si na tento stav z důvodu bezpečnosti komunikace opětovně stěžoval, provedl vodoprávní úřad 10. listopadu 1925 místní šetření o žádosti v tom směru pozměněné, aby schválena byla úprava rybníčné hráze ve stavu, v jakém v přítomné době právě jest.

Výměrem z 21. ledna 1926 I. stolice žádost tu zamítla a uložila žadateli ve smyslu §§ 33 a 44 vod. zákona, aby nejdéle do 6 týdnů předložil ke schválení ve smyslu § 78 vod. zákona řádný projekt vodní propusti s bezpečným, dosavadnímu provozu po rybníčné hrázi vyhovujícím přemostěním a hydrotechnickým výpočtem a mimo to ihned provedl provisorní zabezpečení dosavadního přemostění. Pohroženo, že bude použito ustanovení trestních a že bude vhodná úprava hráze provedena na účet st-lův.

Odvolání z toho podanému nebylo rozhodnutím zem. správy politické v Praze z 24. března 1928 vyhověno z těchto důvodů: Úprava, o niž jde, patří nesporně k takovým změnám, o nichž se zmiňuje § 17 vod. zákona. Aby vodoprávní úřad mohl dáti k takové změně své povolení, je kromě splnění jiných podmínek třeba, aby tomuto úřadu podle § 78 cit. zákona byly také předloženy příslušné plány. Shledal-li vodoprávní úřad, po případě i po vykonaném místním komisionálním řízení, že nemůže bez těchto plánů náležitě posouditi zamýšlený podnik, a uložil-li proto podnikateli, aby předložil vodoprávnímu úřadu ke schválení ve smyslu § 78 vod. zákona řádný projekt zmíněné úpravy, a hodlal-li konečně tento úřad splnění tohoto svého příkazu si vynutiti s poukazem na trestní ustanovení cit. zákona, jednal přesně podle cit. ustanovení vod. zákona.

Další odvolání min. zemědělství nař. rozhodnutím zamítlo a potvrdilo rozhodnutí obou nižších stolic z jejich důvodů, uvádějíc toto: Odvolatel úpravu vodní propusti s přemostěním v hrázi býv. rybníka č. 2113 v Rohozné zřídil bez předepsaného předchozího úředního povolení. Nadto při komisionálním jednání z 10. listopadu 1925 bylo zjištěno, že chatrným stavem můstku jest ohrožena bezpečnost provozu na veřejné cestě vedoucí po rybníčné hrázi. Není pochybnosti, že tento můstek je právně součástí zřízené vodní propusti, poněvadž byl postaven, aby udržel souvislost veřejné komunikace (obecní cesty) vedoucí po rybníčné hrázi již před samovolným provedením úpravy vodní propusti. Proto není správné tvrzení odvolatelovo, že přemostění patří do působnosti obce a obec je povinna udržovati tento most. Poněvadž — jak bylo vy-

vozeno — můstek je právně součástí vodní propusti, nikoli tělesa veřejné cesty, postihují odvolatele plně povinnosti stanovené v § 33, po případě § 44 čes. vod. zákona.

O stížnosti do toho podané uvážil nss toto:

Žal. úřad uznal v nař. rozhodnutí st-le za povinna postarati se o přemostění průkopu v hrázi bývalého rybníka č. parc. 2045 a 2113 v Rohozné, kterýžto průkop st-l v této hrázi otevřel, přerušiv tak veřejnou cestu vedoucí po rybníčné hrázi. Vycházeje z tohoto předpokladu, potvrdil žal. úřad rozhodnutí nižších stolic, jimiž bylo st-li uloženo, aby předložil vodoprávnímu úřadu podle § 78 čes. vod. zákona příslušné plány tohoto zařízení, které st-l nesporně fakticky již provedl.

Tenor stížnosti k tomuto soudu podané směřuje v podstatě proti výroku žal. úřadu, jímž byl st-l uznán povinným o přemostění se postarati. Soud musil si proto nejprve zodpověděti otázku, zda st-li byla povinnost přemostiti průkop rybníčné hráze právem uložena.

Příslušné zákonné ustanovení jest obsaženo v § 33 čes. vod. zákona, jehož se žal. úřad také na prvním místě dovola!. Podle tohoto ustanovení má ten, kdo zřídil otevřený průkop pro odvádění vody, povinnost postarati se o nutné spojení obou břehů mosty neb lávkami. Přemostění je nutno zejména tehdy, když průkopem byla přerušena veřejná komunikace v době průkopu již existující (srov. nález Budw. A 6984/1909). Byla-li veřejná komunikace zřízena teprve tehdy, když již průkop existoval, nepostihovala by ovšem povinnost přemostění toho, kdo zřídil průkop, nýbrž toho, kdo později zřizuje veřejnou komunikaci. Nález býv. vídeňského ss Budw. č. 9210/1896, jehož se st-l dovolává, netýká se případu podobného případu nyní spornému, nýbrž případu opačného. Záleží tedy na tom, zdali veřejná cesta po hrázi bývalého rybníka existovala dříve, než průkop v této hrázi byl otevřen.

Žal. úřad vychází od skutkového zjištění, že veřejná komunikace, t. j. obecní cesta, vedla po rybníčné hrázi již dříve, než st-l průkopem v této hrázi zřídil vodní propust. To st-l nikdy v řízení správním nepopřel a ani ve stížnosti to nepopírá. Uvádí sice, že přemostění zřízeno bylo teprve po otevření propusti. Než nehledíc k tomu, že toto tvrzení nebylo předneseno v řízení správním, jde tu o okolnost právně bezvýznamnou, neboť nezáleží na tom, zda byl tu dříve průkop než přemostění — což se ostatně rozumí samo sebou —, nýbrž na tom, zda po hrázi vedla veřejná komunikace již v době, kdy tato hráz byla průkopem přerušena, což je nesporno. Nesporno je také, že to byl st-l, jenž průkop v rybníčné hrázi otevřel. Pak jsou ale předpoklady jeho zákonné povinnosti podle § 33 čes. vod. zákona splněny a nař. rozhodnutí je zákonem kryto.

St-l namítá ovšem, že otevřel propust v zájmu veřejném, a domnívá se, že z toho důvodu povinnost přemostění podle § 33 nemůže ho postihnouti. Ježto však je nesporno, že byl to st-l, jenž průkop otevřel, musí on býti považován za podnikatele tohoto díla ve smyslu § 33 čes. vod. zákona, ať už motivem pro toto zařízení byl jeho vlastní zájem či ohled na zájem veřejný. Domníval-li se, že otevření průkopu žádá toliko zájem veřejný, byl by mohl vyčkatí úředního rozkazu, jímž se mu ote-

vření průkopu ukládá, a nepokládá-li rozkaz takový za zákonný, byl by se mohl proti tomu bránit opravnými prostředky. St-1 však otevřel podle skutkového zjištění žal. úřadu průkop samovolně, nevyčkav netoliko případného úředního rozkazu, nýbrž nevyčkav ani vodoprávního povolení, jehož je k otevření průkopu podle § 17, resp. § 42 čes. vod. zákona zapotřebí.

Stížnost sice vytýká jako vadu řízení, že toto zjištění žal. úřadu je v rozporu se spisy, a popírá, že st-1 zřídil průkop samovolně, t. j. bez úředního povolení, ježto podle protokolu o komisionálním řízení z 9. června 1913 se mu potřebného povolení dostalo. Než nehledíc k tomu, že podle § 33 vod. zákona postihovala by jej povinnost přemostění, i kdyby byl otevření průkopu provedl na základě vodoprávního konsensu, není tato výtká vady řízení ani věcně správná, poněvadž st-1 vodoprávním povolením ve smyslu vod. zákona nemůže se vykázati, nýbrž dovolává se toliko prohlášení státního technika při komisionálním řízení, které není povolením vodoprávního úřadu a nemůže je nahraditi.

Rovněž další námitka stížnosti, že st-1 se nezavázal k přemostění průkopu, je bezpodstatná, poněvadž povinnost přemostiti otevřený průkop má svůj základ v § 33 vod. zákona zcela nezávisle na tom, zda podnikatel povinnost takovou na sebe dobrovolně vzal, či ne.

Bez významu je také okolnost, že obec s přemostěním souhlasila, neboť z tohoto souhlasu nedá se dovoditi, že obec jako interesent vzala tím na sebe povinnost stíhající podle zákona st-le, nehledíc ani k otázce, zda takováto dohoda s obcí mohla by st-le oproti vodoprávnímu úřadu této povinnosti zbaviti.

Další ve stížnosti uvedená okolnost, že most v dosavadním stavu potřebě komunikační úplně dostačuje, nemá významu pro otázku, zda st-1 je podle zákona povinen o přemostění průkopu se postarati. Mohla by míti nejvýše význam pro otázku, jak má přemostění býti provedeno. Tato otázka nebyla však nař. rozhodnutím řešena, neboť podle tohoto rozhodnutí má st-1 teprve předložiti plány podle § 78 čes. vod. zákona, jež budou pak ve vodoprávním řízení projednány. V tomto řízení bude míti st-1 možnost uplatňovati své stanovisko, že nutné potřebě, na kterou § 33 čes. vod. zákona pomýšlí, je již fakticky úplně vyhověno.

Č. 12.972.

Řízení správní. — Řízení před nss. — Vodní právo: Výměr okr. úřadu, který se prezentuje jako rozhodnutí o námitkách proti příkazu k plnění ve smyslu § 96 správ. řádu, podle svého obsahu je však vyřízením námitek, jimiž adresát onoho výměru vnesl na spor otázku své příspěvkové povinnosti oproti vodnímu družstvu po rozumu § 66 odst. 2 slez. vod. zákona, není konečný.

(Nález z 8. září 1937 č. 13.972/37.)

V ě c: Anežka G. ve Slezské Ostravě proti rozh. okr. úřadu v Moravské Ostravě z 22. října 1934 o příspěvku k vodnímu družstvu.